

Konu Anlatım

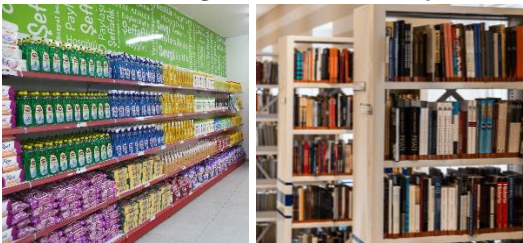
Canlıları Tanıyalım

CANLILARIN SINIFLANDIRILMASI

- ✓ Çevremizde birçok varlık bulunur. Bu varlıkları canlı ve cansız olarak ikiye ayırabiliriz.
- ✓ Büyüme, gelişme, solunum, boşaltım gibi faaliyetler gösteren varlıklara canlı denir.
- ✓ Bu faaliyetleri gösteremeyen varlıklara ise cansız denir.

Canlı Varlıklar	Cansız Varlıklar
 Ağaç Köpek	 Masa Araba
 Bakteri	 Taş

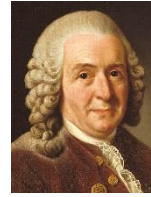
- ✓ Doğada görüp göremediğimiz, bilip bilmediğimiz birçok canlı vardır.
- ✓ Doğada canlılar arasında çok büyük bir düzen çok büyük bir denge vardır. İnsanoğlu bu dengeyi korumak ve devam ettirmek için canlıları çok iyi tanımalı ve araştırmalıdır.
- ✓ Yıllar öncesinde canlılarla ilgili araştırmaların kolaylaştırılması için bilim insanları canlıları çeşitli özelliklerine göre sınıflara ayırmıştır.
- ✓ Nasıl ürünlere kolayca ulaşabilmemiz için marketlerde aynı türde ürünler aynı raflarda yer alıyor veya bir kütüphanede aynı türde kitaplar aynı raflarda yer alıyorsa araştırmalarda kolaylık sağlaması için canlılarda benzer özelliklerine göre sınıflandırılmıştır.

- ✓ Bilim insanları canlıları sınıflarken; beslenme şekillerini, yapılarını, hareketlerini, üreme şekillerini dikkate almıştır.
- ✓ Canlıların doğasına inip bu sınıflandırmaları yapan ilk bilim insanı Yunanlı Filozof Aristoteles'tir.
- ✓ Aristoteles ilk olarak canlıları bitkiler ve hayvanlar olarak sınıflandırmıştır. Sonrasında ise canlıları yapılarına göre sınıflandırmıştır.

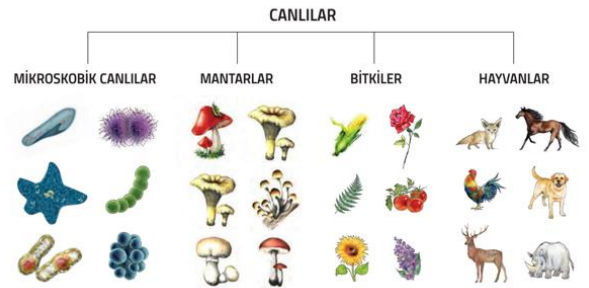

Aristoteles

Carl Linnaeus

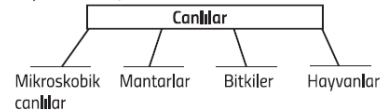
Günümüzde geçerliliğini koruyan sınıflandırmayı ise Carl Linnaeus yapmıştır. Bu sınıflandırmada canlılar; mikroskopik canlılar, mantarlar, hayvanlar ve bitkiler olarak dört sınıfa ayrılmıştır.

Soru:

Bir öğrenci evlerinin bahçesinde gördüğü canlıları aşağıdaki gibi listelemiştir.

Elma ağacı
Kelebek
Salyangoz
Kara yosunu
Solucan

Öğrenci bu canlıları sınıflandırma şemasına yerleştirmek istiyor.

Buna göre şemadaki hangi kısma hazırladığı listesinden yazacak canlı yoktur?

- Yalnızca bitkilere
- Hayvanlara ve bitkilere
- Yalnızca mikroskopik canlılara
- Mantar ve mikroskopik canlılara

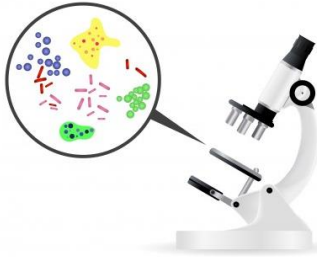
Konu Anlatım

Canlıları Tanıyalım

Mikroskopik Canlılar

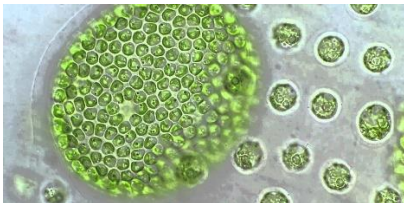

- ✓ Dünya üzerinde milyonlarca canlı yaşar. Bu canlılar arasında gözle göremediğimiz canlılarda bulunmaktadır.
- ✓ Gözle göremediğimiz bu canlılar su, hava, kara, insan vücudu gibi yerlerde yaşar. Bu canlılara **mikroskopik canlılar** denir.
- ✓ Mikroskopik canlılarda diğer canlılar gibi hareket edebilir, üreyebilir, beslenebilir ve büyüyebilirler.
- ✓ Bu canlılar ancak mikroskop yardımıyla görülürler.

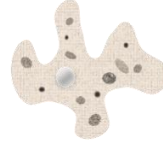

Mikroskop

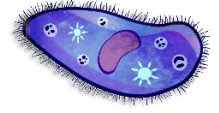
- ✓ Mikroskop, görüntüyü farklı boyutlarda büyütme özelliği gösteren merceklerden oluşan bir alettir. Mikroskopun icadı ile gözle görülmeyen canlılar keşfedilmiştir.
- ✓ Bu canlılar tek tek yaşayabildikleri gibi toplu halde de (koloni olarak da) yaşayabilirler.

- ✓ Birçok mikroskopik canlı çeşidi vardır;

Amip

Terliksi Hayvan

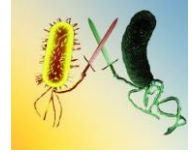
Bakteri

Öglena

Bakteriler

- ✓ Bakteriler, en basit mikroskopik canlılardır.
- ✓ Bakteriler besin, nem ve uygun sıcaklıkta çoğalırlar.
- ✓ Doğada her yerde bulunabilirler. Yararlı ve zararlı çeşitleri vardır.

-Yararlı bakteriler: Sütün mayalanıp peynir veya yoğurda dönüşmesinde, üzüm suyunun sirkeye dönüşmesinde rol oynar. Bazı yararlı bakteriler bağırsaklarımızda yaşar ve bizim için gerekli olan B ve K vitaminlerini üretir.

-Zararlı bakteriler: Verem ve zatüre gibi bulaşıcı hastalıklara yol açar. Zararlı bakterilerin bazı çeşitleri de dişlerimizin çürümmesine sebep olur.

